Raadsvergadering van 14 november 2025 **Agendapunt 6**

Onderwerp: Gemeentelijk belastingbeleid en vaststellen

Schiermonnikoog,
17 oktober 2025

Aan de Gemeenteraad,

Beleid publiekrechtelijke heffingen
Hieronder treft u een beknopte uiteenzetting aan over de omvang van het huidige pakket aan belastingen en het beleid met betrekking tot de jaarlijks vast te stellen tarieven en kwijtschelding van belastingen. Tot slot zijn de effecten van dat beleid vertaald in een overzichtje van de woonlastenontwikkeling 2026 ten opzichte van 2025.

Overzicht belastingen en heffingen

Onroerendezaakbelastingen
De onroerende zaakbelastingen zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen waarvan de opbrengst tot de algemene middelen behoort en dus naar eigen inzicht kan worden besteed. De mogelijkheid om onroerendezaakbelasting te heffen is vastgelegd in de Gemeentewet. De hoogte van de aanslagen is zowel afhankelijk van de waarde van een pand, zoals die elk jaar wordt bepaald op basis van de Wet waardering onroerende zaken (hierna: Wet WOZ), als van de door de raad vastgestelde tarieven. Er wordt onderscheid gemaakt tussen tarieven voor eigenaren van woningen, eigenaren van niet-woningen en gebruikers van niet-woningen.

De opbrengst onroerendezaakbelastingen wordt enerzijds beïnvloed door de WOZ-waardeontwikkeling en anderzijds door de tariefstelling. De verwachting op dit moment is dat de waarde van de niet woningen met 2% stijgen ten opzichte van 2025. Voor woningen wordt een waardestijging verwacht van 9,66%. Besloten is om de WOZ-stijging voor woningen en voor bedrijven niet langer te compenseren door het verlagen van de tarieven. Ook is het verlaagde bedrag rioolheffing doorberekend in de tarieven OZB. Dit resulteert in een stijging van het tarief van OZB eigenaar woningen met 11%. Het tarief OZB eigenaar niet-woningen stijgt met 11% en het tarief OZB gebruiker niet-woningen stijgt met 11%.

Toeristenbelasting
De toeristenbelasting is een algemene verblijfsbelasting en daarmee een algemeen dekkingsmiddel. De mogelijkheid om toeristenbelasting te heffen is vastgelegd in de Gemeentewet.
De belasting is gebaseerd op de gedachte, dat binnen de gemeente personen verblijven, die daar niet woonachtig zijn, maar wel gebruik maken van de (algemene) gemeentelijke voorzieningen. De belasting kan dan ook worden gezien als een tegemoetkoming in de kosten van de gemeente voor de instandhouding van die voorzieningen. De belasting kent een tarief voor het houden van dagverblijf en een tarief voor het houden van nachtverblijf tegen vergoeding.
Degene die verblijf biedt, is belastingplichtig en gerechtigd de belasting te verhalen op de persoon of personen die verblijf houden.

Er is onderzocht of het mogelijk is een systematiek te ontwikkelen waarbij alle bezoekers hun toeristenbelasting digitaal afdragen, zodat de volledige opbrengst rechtstreeks bij de gemeente terechtkomt. Dit wordt de komende periode verder uitgewerkt. Tot die tijd blijft de huidige verordening

toeristenbelasting van kracht. Dit betekent dat het tarief van de toeristenbelasting verhoogd is met de jaarlijkse indexatie van 2% en een verhoging van 3%.

Regeling teruggaaf dagtarief toeristenbelasting

In 2024 zijn diverse gesprekken over de forensenregeling gevoerd met een ondernemer van Schiermonnikoog. Deze gesprekken en vragen van uw raad hierover in de vergadering van 5 november 2024 hebben ertoe geleid dat er een regeling is getroffen voor teruggaaf van het dagtarief voor toeristenbelasting.

Op basis van de huidige verordening komt een werknemer niet in aanmerking voor de forensenregeling als hij/zij geen geldige Wagenborg pas heeft. In de regeling staat echter niet dat een werknemer minimaal een dienstverband van één jaar moet hebben om in aanmerking te komen van een Wagenborg pas. Maar ook werknemers in dienst van eilander bedrijven die geen vast contract hebben en dagelijks op en neer reizen zijn forensen. Ook zij moeten vrijgesteld worden van het betalen van toeristenbelasting. De Verordening toeristenbelasting 2026 is hierop aangepast door de definitie van artikel 1g “forens” anders te omschrijven.

<u>Oude omschrijving artikel 1g forens</u>

- *forens: een persoon, die niet staat ingeschreven in de basisregistratie personen van de gemeente Schiermonnikoog, werkzaam bij een bedrijf of organisatie gevestigd in de gemeente Schiermonnikoog en in het bezit van een geldige Wagenborgpas voor forensen;*

<u>Nieuwe omschrijving artikel 1 g forens</u>

- *forens: een persoon, die niet staat ingeschreven in de basisregistratie personen van de gemeente Schiermonnikoog, in bezit is van een geldige arbeidsovereenkomst bij een bedrijf of organisatie gevestigd in de gemeente Schiermonnikoog en die op één dag met de veerboot op en neer reist naar Schiermonnikoog om daar te werken.*

Forensenbelasting
De forensenbelasting wordt geheven van een natuurlijke persoon die voor hemzelf of zijn gezin op meer dan negentig dagen per kalenderjaar een gemeubileerde woning binnen de gemeente beschikbaar houdt (tweede woning). De mogelijkheid om forensenbelasting te heffen is vastgelegd in de Gemeentewet. Bijkomende eis is, dat diegene geen hoofdverblijf houdt binnen de gemeente waar de woning is gelegen.

De belasting is gekoppeld aan de hoogte van de WOZ-waarde van de woning. Dat is dezelfde waarde die wordt gebruikt voor de onroerendezaakbelastingen.

Afvalstoffenheffing
De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing. De opbrengst vloeit niet naar de algemene middelen, maar dient ter dekking van de kosten van afvalinzameling en –verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. Het uitgangspunt is dat deze kosten inclusief de kosten van kwijtschelding volledig worden gedekt uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing (100% kostendekking). In de tariefstelling wordt onderscheid gemaakt tussen een- en meerpersoonshuishoudens. Hiermee wordt invulling gegeven aan het principe “de vervuiler betaalt.” De mogelijkheid om afvalstoffenheffing in te stellen is vastgelegd in de Wet Milieubeheer.

Rioolheffing
De kosten voor het beheren en in stand houden van het rioolstelsel worden door middel van de rioolheffing verhaald op de gebruikers van woningen en niet-woningen die op dat stelsel (in)direct zijn

aangesloten. De gemeente heeft naast de zorgplicht voor gemeentelijk afval- en hemelwater ook de zorgplicht voor grondwater. Ook voor de rioolheffing geldt dat dit een zogenaamde bestemmingsheffing is. De opbrengst van de rioolheffing, met als uitgangspunt 100% kostendekking wordt gebruikt om de voorzieningen, die dienen voor de uitvoering van genoemde zorgplicht, te bekostigen. De mogelijkheid om een rioolheffing in te voeren is vastgelegd in de Gemeentewet.

Lijkbezorgingsrechten
Op basis van deze belastingverordening worden rechten geheven voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen en de daarmee samenhangende diensten. Zowel het gebruik als de aard van de af te nemen diensten kennen veel verschijningsvormen, die in de bij de verordening behorende tarieventabel met naam en toenaam limitatief zijn opgesomd. Een recht is geen algemene belasting. Om een recht te mogen heffen dient er een individualiseerbare prestatie van de gemeente jegens de burger te staan. Daarnaast geldt dat de begrote bate van de rechten de begrote lasten niet mogen overstijgen (opbrengstlimiet). De tarieven zijn verhoogd met 2%. Dit is conform de algemene beleidslijn van de gemeente.

Leges
Op 1 januari 2024 is de nieuwe Omgevingswet ingegaan. De Omgevingswet regelt alles voor de ruimte waarin we wonen en werken. Deze nieuwe wet bundelt en maakt regels eenvoudiger. Met behulp van 1 digitaal loket wordt het makkelijker om ruimtelijke projecten te starten.

Daar waar mogelijk zijn de tarieven verhoogd met 2%. Dit is conform de algemene beleidslijn van de gemeente.

De diensten waarvoor leges worden geheven, zijn in de Legesverordening op samenhang geclusterd.

- Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening;
- Hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet;
- Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder de Dienstenrichtlijn.

Onder Hoofdstuk 1 vallen met name de legestarieven voor diensten van Burgerzaken (paspoorten, rijbewijzen en huwelijksvoltrekkingen). Onder Hoofdstuk 2 vallen de legestarieven voor diensten die verleend worden onder de noemer ‘omgevingsvergunning’ (voorheen bouwvergunning).
Onder Hoofdstuk 3 vallen de legestarieven voor diensten die uitsluitend verleend worden aan ondernemers zoals de drank- en horecavergunning, de evenementenvergunning en de vergunning voor seksbedrijven.

Nieuw opgenomen in de legesverordening 2026 is een tarief voor tussentijdse wijzigingen bij verleende ontheffingen van rijverboden en parkeervergunningen (artikel 1.14.1.4). Uit de praktijk blijkt dat dergelijke wijzigingen regelmatig voorkomen. Tot nu toe bood de legesverordening geen mogelijkheid om hiervoor kosten in rekening te brengen, maar dat is nu aangepast.

Tarieven en kwijtscheldingsbeleid

In de Notitie Financieel Kader 2023–2026 is in algemeenheid bepaald, dat de tarieven van de belastingen, heffingen en rechten jaarlijks worden verhoogd met 2%. Er gelden echter uitzonderingen:

- In overeenstemming met de kadernota zijn de inkomsten OZB en toeristenbelasting voor het jaar 2026 met 3% extra verhoogd. Ook is besloten om de opbrengst riool met € 58.022 te verlagen en

deze verlaging door te berekenen in de tarieven OZB. De tarieven OZB zijn dus overeenkomstig verhoogd met dit bedrag.
- Voor de rioolheffing, afvalstoffenheffing, lijkbezorgingsrechten en leges geldt dat een kostendekking van 100% wordt aangehouden. Ook is besloten om de opbrengst riool met € 58.022 te verlagen en deze verlaging door te berekenen in de tarieven OZB.

Kwijtscheldingsbeleid
Met het hanteren van een kwijtscheldingsregeling geeft de gemeente een deel van zijn burgers de mogelijkheid om voor een lagere belastingaanslag in aanmerking te komen. De ruimte om een eigen gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid te voeren is beperkt. De criteria waaraan kwijtscheldingsverzoeken getoetst worden, zijn op rijksniveau vastgesteld. Wel mogen gemeenten zelf bepalen van welke belastingen zij kwijtschelding verlenen en welk deel van de belastingaanslag wordt kwijtgescholden. De aanslagen onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing komen in principe voor kwijtschelding in aanmerking. De gemeente Schiermonnikoog maakt gebruik van de ruimst mogelijke normen voor kwijtschelding, namelijk de 100% bijstandsnorm en de 100% AOW-norm. Ook bij de vermogenstoets wordt de ruimst mogelijke extra vermogensvrijstelling gebruikt.
Het bedrag aan te verlenen kwijtscheldingen is geraamd op € 4.000.

Tarieven
In de begroting staat jaarlijks een overzicht van de opbrengsten van de lokale heffingen, te weten de belangrijkste belastingen, rechten en heffingen (leges). Het tarief van iedere lokale heffing wordt in het najaar door middel van een apart raadsvoorstel vastgesteld. Met inachtneming van hetgeen hiervoor onder hoofdstuk 1 is gezegd over de beleidskaders waarbinnen in algemeenheid beslissingen worden genomen over tariefontwikkelingen, zijn hierna de precieze effecten daarvan voor het jaar 2026 ten opzichte van 2025 opgenomen.

Belasting soort	Tarief 2025	Tarief 2026	Mutatie 2025
OZB eigenaar woningen*	0,0998%	0,1108%	11%
OZB eigenaar niet-woning	0,2260%	0,2509%	11%
OZB gebruiker	0,1819%	0,2019%	11%
Forensenbelasting	0,2906%	0,2964%	2,00%
Toeristenbelasting			
Dagverblijf	€ 2,23	€ 2,34	2,00%
Nachtverblijf	€ 1,97	€ 2,06	2,00%
Afvalstoffenheffing			
Eenpersoonshuishouden	€ 263,50	€ 268,77	2%
Meerpersoonshuishouden	€ 343,50	€ 350,37	2%
Lijkbezorgingsrechten	Div.		2%
Rioolheffing			
a. Vast bedrag:			
- *0 tot en met 50m3*	€ 29,48	€ 28,00	-5%
- *51 tot en met 250m3*	€ 59,16	€ 56,20	-5%
- *250m3 en meer*	€ 149,16	€ 141,70	-5%
b. Variabel bedrag:			
per m3	€ 1,08	1,03	-5%

* Voor niet-woningen wordt een waardestijging verwacht van 2%. Voor woningen wordt een waardestijging verwacht van 9,66%. Besloten is om de WOZ-stijging voor woningen en voor bedrijven niet langer te compenseren door het verlagen van de tarieven. De tariefstijging volgt dus de kadernota.

3. Belastingopbrengsten 2026

Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de voor het jaar 2026 begrote opbrengsten voor de belastingen, rechten en heffingen van de Gemeente Schiermonnikoog.

Belasting soort	Begroting 2026 (opbrengst in €)
OZB eigenaar woningen	617.270
OZB eigenaar niet-woning	136.114
OZB gebruiker	96.646
Toeristenbelasting	2.478.1 13
Forensenbelasting	399.179
Afvalstoffenheffing	392.620
Rioolheffing	228.666
Lijkbezorgingsrechten	42.433
Leges	255.129
Stelpost minder leges omgevingswet	0,00
Totaal	**4.646.170**

4. Kostendekking afvalstoffenheffing, rioolheffing, lijkbezorgingsrechten en leges De geraamde lasten en opbrengsten voor het jaar 2026 bedragen:

	Afvalstoffen-heffing €	Rioolheffing €	Lij kbezorgings rechten €	*Leges €
Toe te rekenen kosten:	299.203	143.710	21.217	164.717
Overhead	41.225	27.926	21.216	97.315
BTW	56.918	24.314		-
Totale kosten	397.376	195.950	42.433	262.022
p g g				
Onttrekking voorziening**	4.756	-	-	-
Storting voorziening		- 32.716	-	-

*Leges: We streven naar 100% kostendekking. Dit is in 2026 nog niet gerealiseerd. We verwachten hier stapsgewijs naar toe te werken.

5. Woonlastenontwi kkeling een- en meerpersoonshuishoudens 2025-2026

Voor een beeld over de ontwikkeling van de woonlasten wordt in de regel onderscheid gemaakt tussen eigenaar-bewoners en huurders en daarbinnen weer tussen één- en meerpersoonshuishoudens. Voor beide groepen geldt dat de woonlasten in ieder geval een resultante zijn van tariefontwikkelingen van de afvalstoffenheffing en rioolheffing. Voor de eigenaar-bewoner wordt dat aangevuld met de effecten van de tariefontwikkeling voor de onroerendezaakbelastingen. Het algemene beeld is dat over de hele linie de gemiddelde woonlasten stijgen, ten gevolge van de stijging van de tarieven OZB.

Woonlasten eigenaar-bewoner:

Gemiddelde woonlasten eigenaar-bewoner	Eenpersoons-huishoudens	Meerpersoons-
Schiermonnikoog	**2026 €**	**2026 €**
Onroerendezaakbelastinge n eigenaar*	564	564
Afvalstoffenheffing	268	350
Rioolheffing[1)]	75	195
Totaal	**907**	**1.109**
Gemiddelde woonlasten	**2025**	**2025**
Schiermonnikoog €	810	1.016
Ontwikkeling lokale belastingdruk 2023-2024	12%	9%

Voor het jaar 2025 is uitgegaan van een gemiddelde WOZ-waarde van de woning van € 477.00 0. Voor het jaar 2026 wordt een geschat gemiddelde WOZ-woningwa arde aangehouden van € 509.253

Woonlasten huurder

Gemiddelde woonlasten huurder	Eenpersoons-huishoudens	Meerpersoon s-huishoudens
Schiermonnikoog	**2026 €**	**2026 €**
Afvalstoffenheffing	268	350
Rioolheffing[1)]	75	195
Totaal	343	545
Gemiddelde woonlasten	**2025**	**2025**
Schiermonnikoog €	342	548
Ontwikkeling lokale lastendruk 2023-2024	0,29%	-0,55%

Rioolheffing voor meerpersoonshuishoudens gebaseerd op een waterverbruik van 135 m3 per jaar en voor éénpersoonshuishoudens op 46 m3 per jaar.

7. Voorgestelde besluiten

Wij stellen u voor:
1. Vaststelling van onderstaande belastingverordeningen voor het jaar 2026:
    - Verordening Onroerendezaakbelastingen Schiermonnikoog 2026
    - Verordening Forensenbelasting Schiermonnikoog 2026
    - Verordening Afvalstoffenheffing Schiermonnikoog 2026
    - Verordening Riool- en Waterzorgheffing Schiermonnikoog 2026
    - Verordening Lijkbezorgingsrechten Schiermonnikoog 2026
    - Verordening Leges Schiermonnikoog 2026
    - Verordening Toeristenbelasting Schiermonnikoog 2026
2. Vaststellen lokale belastingenparagraaf in de programmabegroting 2026.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog, 14 november 2025

Secretaris, Burgemeester,

T. Kroeze I. van Gent